

УДК 339

Козицька Г.В.¹, Петренко Я.Р.²

¹ канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. БТЕ-1914 НУ «Запорізька політехніка»

ЦИФРОВА ДИПЛОМАТІЯ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

У сучасному світі, що стрімко розвивається під впливом новітніх технологій, дипломатія зазнає значних змін. Діджиталізація суттєво трансформує процеси міжнародного спілкування, сприяючи оперативності, відкритості та ефективності дипломатичних взаємодій. Міжнародні відносини, як система, що включає різноманітні елементи, відношення, дипломатію, тощо, все більше діджиталізуються. Насьогодні сформовані нові кластери, як то: цифрова дипломатія, дипломатія даних, кібербезпека, кібердипломатія, цифрові виборчі технології. Сучасні міжнародні відносини перейшли в епоху за якої взаємодію між країнами, проксі-групами чи споживачами в кіберпросторі необхідно регулювати цифровими правилами

на кшталт Ялтинсько-Потсдамських угод, або в стилі пунктів В. Вільсона про відкриту дипломатію. Сформувалася цифрова реальність за якої big data та професійна аналітика «цифрових слідів» впливають не лише на користувачів соціальних мереж, роблячи з них заручників фрагментарної політики, але й на основних учасників традиційної системи міжнародних відносин – держави, регулюючи силу та вплив на хід світової політики.

Діджиталізація дипломатії являє собою процес впровадження цифрових технологій у діяльність дипломатичних установ та міжнародних відносин. Це включає використання соціальних мереж, цифрових платформ, аналітики великих даних та штучного інтелекту для комунікації, ведення переговорів та просування державних інтересів.

Найбільш розповсюдженими інструментами цифрової дипломатії на даний час є:

- соціальні мережі та онлайн-комунікація: дипломати, уряди та міжнародні організації використовують Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn та YouTube для поширення офіційних заяв, комунікації з громадськістю та реагування на кризові ситуації;

- цифрові платформи для переговорів: віртуальні зустрічі через Zoom, Microsoft Teams, Webex та інші сервіси дозволяють ефективно проводити дипломатичні заходи без фізичної присутності;

- штучний інтелект та аналіз великих даних: використовується для прогнозування міжнародних подій, аналізу суспільної думки та розробки стратегій зовнішньої політики;

- кібербезпека та захист інформації: Забезпечення безпеки цифрових комунікацій, захист даних та боротьба з кібератаками стають пріоритетом сучасної дипломатії.

Діджиталізація сприяє більшій прозорості міжнародних відносин, покращує оперативність реагування на кризові ситуації та дозволяє урядам безпосередньо взаємодіяти з громадськістю. Цифрова сила дипломатії визначається новими можливостями впливу на суспільство, політичні кроки інших урядів та зміну традиційних місць держав на карті світової політики.

Однак, водночас виникають виклики, такі як дезінформація, фрагментована політична реальність, маніпуляції громадською думкою та ризики кібератак.

Виклики та загрози цифрової дипломатії:

- фейкові новини та інформаційні війни: використання цифрових платформ для поширення неправдивої інформації може впливати на міжнародну безпеку;

- розподіляємий все більше на національні кластери інтернет, концентрація ідеологій і цінностей в окремих групах соціальних мереж та

фільтрація інформації за політичними уподобаннями створили умови для виникнення феномену фрагментованої політичної реальності;

- кіберзагрози: атаки на урядові сервери, зломи баз даних та шпигунство становлять серйозну загрозу;

- нерівномірний доступ до технологій: не всі країни мають однакові технологічні можливості, що може створювати дисбаланс у міжнародних відносинах.

Перспективи розвитку цифрової дипломатії.

Майбутнє дипломатії нерозривно пов'язане з подальшим розвитком цифрових технологій. Очікується, що штучний інтелект, блокчейн та розширена реальність (AR) відіграватимуть ще більшу роль у дипломатичних процесах, підвищуючи рівень безпеки, ефективності та персоналізації комунікацій.

Отже, діджиталізація сучасної дипломатії відкриває нові можливості для міжнародних відносин, роблячи їх більш динамічними та доступними. Водночас виникають нові виклики, пов'язані з кібербезпекою та інформаційною безпекою. Країни повинні адаптуватися до цифрової епохи, розвиваючи відповідні стратегії та механізми для ефективного використання цифрових інструментів у дипломатії.

Діджиталізація вже стала невід'ємною частиною міжнародних відносин, і її значення буде лише зростати в майбутньому.